

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa/uchwaly-zgromadzenia-pr/32862,Uchwala-nr-414-Zgromadzenia-Prokuratorow-Glownej-Komisji-Scigania-Zbrodni-przeci.html>
17.05.2024, 23:37

Uchwała nr 4/14 Zgromadzenia Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z dnia 5 listopada 2014

I

Po zapoznaniu się z uchwałą Rady Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nr 7/14 z dnia 2 października 2014 r. w sprawie oceny polityki ścigania prowadzonej przez pion śledczy Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu stoi na stanowisku, iż zawarte w powyższej uchwale oceny nie znajdują odzwierciedlenia w rzeczywistości, są nierzetelne, gołosłowne i tendencyjne, pozostają w sprzeczności z przepisami regulującymi proces karny i przepisami ustawy o IPN, a nadto nie uwzględniają specyfiki śledztw prowadzonych przez prokuratorów Komisji Ścigania. Część zaś punktów uchwały Rady Instytutu wykracza poza zakres oceny polityki ścigania i formułowania rekomendacji, określony w art. 23 ust. 2 pkt 4 i 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2014 r. poz. 1075).

Sformułowany przez Radę Instytutu Pamięci Narodowej zarzut niskiej efektywności pracy prokuratorów uzasadniono małą ilością aktów oskarżenia oraz rzekomo niskim obciążeniem pracą, w porównaniu z obciążeniem prokuratorów prokuratur rejonowych. Ponadto w ocenie Rady w niektórych sprawach prokuratorzy niezasadnie dążą do ustalenia wszystkich osób pokrzywdzonych, czego nie wymaga dyspozycja art. 297 § 1 pkt 4 k. p. k., ani art. 45 ust. 3 ustawy o IPN.

Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu stwierdza, że używanie argumentu o małej ilości aktów oskarżenia, mającego przemawiać za niską efektywnością działań Komisji Ścigania, może świadczyć o nieznanomości zadań powierzonych przez ustawodawcę temu pionowi prokuratury, wskazanych w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej. Śledztwa w sprawach o zbrodnie komunistyczne i nazistowskie służyć mają bowiem nie tylko pociągnięciu sprawców do odpowiedzialności karnej, ale również wszechstronnemu wyjaśnieniu okoliczności tych zbrodni, dokonaniu ich prawnokarnej oceny, ustaleniu ich sprawców i osób pokrzywdzonych. W świetle przepisów ustawy obydwa cele są równoważne, co wynika chociażby z dyspozycji art. 45 ust. 3 i 4 ustawy o IPN. Obowiązek dokonania prawnokarnej oceny zbrodni należących do właściwości Komisji Ścigania wynika nie tylko z ustawodawstwa wewnętrznego, lecz także z wiążących Rzeczpospolitą Polską konwencji międzynarodowych, w tym w szczególności z Konwencji w sprawie zapobiegania i karania

zbrodni ludobójstwa, uchwalonej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1948 r. (Dz. U. z 1952 r. nr 2 poz. 9 z późn. zm.) i Konwencji o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 26 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1970 r. nr 26 poz. 208 z późn. zm.). Zobowiązania międzynarodowe Polski wymagają uwzględnienia także Rezolucji nr 1096 Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy w sprawie środków służących likwidacji spuścizny po totalitarnych systemach komunistycznych, przyjętej w dniu 27 czerwca 1996 r.

Realizacja tych obowiązków następuje nie tylko w wyniku skierowania aktu oskarżenia, ale również poprzez wydanie postanowienia o umorzeniu śledztwa z uwagi na śmierć sprawcy albo nawet z powodu niewykrycia sprawcy. Nawet bowiem w tym ostatnim przypadku uprawniony do tego organ Państwa Polskiego stwierdza, że czyny popełnione na szkodę pokrzywdzonych przez ówczesnych funkcjonariuszy państwowych stanowiły przestępstwo, będące niejednokrotnie zbrodnią przeciwko ludzkości lub zbrodnią wojenną. Tego rodzaju orzeczenie, jakkolwiek nie prowadzi do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sprawców zbrodni, czyni zadość wynikającemu z przepisów prawa krajowego i międzynarodowego obowiązkowi prawnokarnego rozliczenia zbrodni popełnionych przez funkcjonariuszy systemów totalitarnych. Jednocześnie, stosownie do preambuły ustawy o IPN, poszerza wiedzę o rozmiarach represji stosowanych przez funkcjonariuszy tych systemów i istotnie przyczynia się do zachowania pamięci o ich ofiarach.

Kompleksowa analiza przepisów ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej prowadzi do wniosku, iż ustawodawca z pewnością zdawał sobie sprawę, że realne możliwości pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności karnej są istotnie ograniczone z uwagi na naturalne procesy biologiczne. Znaczna odległość czasowa zdarzeń będących przedmiotem śledztw prowadzonych przez prokuratorów Komisji Ścigania powoduje bowiem, że nie żyje już znaczna część pokrzywdzonych, mogących dostarczyć dowodów przeciwko sprawcom, jak i samych sprawców. Z tego właśnie względu przepis art. 45 ust. 4 ustawy o IPN obliguje prokuratora do realizacji celów śledztwa wskazanych w ust. 3 nawet w przypadku ustalenia, że sprawca zmarł.

Zgromadzenie nie podziela stanowiska Rady IPN, że dyspozycja art. 45 ust. 3 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej i art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. nie zobowiązuje prokuratora do ustalenia wszystkich osób pokrzywdzonych. Zgodnie z art. 45 ust. 3 celem śledztwa w sprawach o zbrodni, o których mowa w art. 1, jest również wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w szczególności ustalenie osób pokrzywdzonych. Zawarte w tym przepisie słowo „również” wskazuje, iż doprecyzowuje on cele postępowania przygotowawczego wskazane w art. 297 § 1 k.p.k. Ponadto art. 45 ust. 3 rozszerza zakres celów określonych w art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. wskazując, iż wyjaśnienie okoliczności sprawy winno być wszechstronne, a ustalenie osób pokrzywdzonych jest jednym ze szczególnych celów śledztwa. Żadna z omawianych norm nie wskazuje kryteriów, według których należałoby dokonywać selekcji pokrzywdzonych, wydaje się zatem oczywiste, że w toku śledztwa należy ustalić wszystkich. Wniosek taki znajduje dodatkowe wsparcie w

preambule ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, z której wynika, że ten akt prawny wprowadzono do systemu prawa między innymi ze względu na potrzebę zachowania pamięci o ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu, a także powinność zadośćuczynienia przez nasze państwo wszystkim pokrzywdzonym przez państwo łamiące prawa człowieka.

Zgromadzenie stoi na stanowisku, iż realizacja Uchwały Rady IPN w tym zakresie spowoduje narażenie prokuratorów na odpowiedzialność dyscyplinarną, a w najgorszym przypadku również odpowiedzialność karną.

Za daleko idące nieporozumienie, wynikające zapewne z braku wiedzy o specyfice i metodologii prowadzenia postępowań przygotowawczych, Zgromadzenie uważa porównywanie obciążenia prokuratorów prokuratur rejonowych i prokuratorów oddziałowych komisji ścigania. Niewątpliwie prokuratury rejonowe prowadzą największą ilość postępowań przygotowawczych, w sprawach o przestępstwa najbardziej dolegliwe dla przeciętnego obywatela. Nie sposób jednak zaprzeczyć, iż znakomita większość tych postępowań dotyczy przestępstw drobnych, o nieskomplikowanym stanie faktycznym i prawnym. Również w prokuraturach rejonowych prowadzone są obszerne i wielowątkowe śledztwa, skomplikowane pod względem prawnym, jednakże w zestawieniu z ogólną liczbą spraw przypadki takie nie są liczne. Ponadto co do zasady postępowania te prowadzone są przez Policję i inne organy uprawnione do prowadzenia dochodzeń, do prokuratora należy natomiast nadzór nad nimi i ocena ich końcowego wyniku.

Śledztwa prowadzone przez prokuratorów oddziałowych komisji co do zasady są obszerne i wielowątkowe, skomplikowane zarówno pod względem faktycznym jak i prawnym. Stopień skomplikowania prawnego wynika między innymi z faktu, że uznanie czynu za zbrodnię podlegającą właściwości Komisji wymaga ustalenia, iż stanowił on przestępstwo według polskiej ustawy karnej obowiązującej w czasie jego popełnienia, nadto czyny te stanowią wielokrotnie zbrodnie przeciwko ludzkości lub zbrodnie wojenne. W konsekwencji dokonanie oceny prawnej w tych sprawach wymaga szczegółowej analizy szeregu aktów prawnych obecnie nieobowiązujących oraz aktów prawa międzynarodowego.

W czasie 17 spotkania Punktów Kontaktowych Europejskiej Sieci EUROJUST, zajmujących się ściganiem zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych, w dniach 30 - 31 października 2014 r. w Hadze, jednogłośnie przyjęto strategię sieci, która dotyczy walki z bezkarnością sprawców tych kategorii zbrodni. Przedmiotowa strategia zawiera rekomendacje dla organów ścigania wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Zalecane jest tworzenie wyspecjalizowanych jednostek prokuratorskich zajmujących się ściganiem tych zbrodni. Powodem zalecenia jest fakt, iż z posiadanych danych statystycznych wynika, że tylko takie wyspecjalizowane jednostki wykazują się skutecznością ścigania omawianych przestępstw. W rekomendacjach podkreślono, że obciążenia prokuratorów zajmujących się ściganiem tych czynów w żaden sposób nie można porównywać ze ściganiem przestępstw pospolitych. Stwierdzono bowiem, że ściganie zbrodni prawa karnego międzynarodowego wymaga o wiele większego nakładu

pracy ze strony prokuratorów, jak również stany faktyczne i stany prawne tych spraw są nieporównywalnie bardziej skomplikowane niż śledztw w sprawach kryminalnych. Rekomendacja wskazuje, że Polska należy do czołówki krajów europejskich w zakresie ścigania zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości.

Zgodnie z § 30 pkt 1 lit d oraz § 40 pkt 1 i § 41 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. z 2014 r. poz. 144) prowadzenie spraw o takim ciężarze gatunkowym należy do kompetencji Wydziałów do spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokurator Apelacyjnych oraz Wydziałów Śledczych i Wydziałów do spraw Przystępczości Gospodarczej Prokurator Okręgowych. Obciążenie prokuratorów Komisji Ścigania może być zatem porównywane z obciążeniem prokuratorów wskazanych wyżej wydziałów, zaś porównywanie z obciążeniem prokuratorów prokurator rejonowych nie znajduje żadnego uzasadnienia.

W związku z powyższym wskazać należy, że ze sprawozdania Prokuratora Generalnego za rok 2013 wynika, iż średnie obciążenie prokuratora Wydziału do spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Apelacyjnej wynosiło 5,2 postępowania, zaś średnie obciążenie prokuratora Wydziału Śledczego i Wydziału do spraw Przystępczości Gospodarczej Prokuratury Okręgowej wynosiło 8,9 postępowania.

Obciążenie prokuratorów oddziałowych komisji, wskazane w uchwale Rady IPN (średnio 29 spraw), jest zatem istotnie wyższe, zwłaszcza przy uwzględnieniu faktu, iż prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w szerokim zakresie powierzają prowadzenie śledztw Policji i innym uprawnionym organom, zaś prokuratorzy Komisji Ścigania co do zasady prowadzą śledztwa osobiście.

Za chybiony Zgromadzenie uważa również zarzut małej skuteczności postępowań sądowych, wyrażający się w liczbie skazanych. Zgodnie bowiem z art. 366 k.p.k. przebiegiem postępowania sądowego kieruje Przewodniczący składu orzekającego i do jego obowiązków należy dążenie do zakończenia postępowania w rozsądnym terminie, o ile to możliwe na pierwszej rozprawie głównej. W postępowaniu sądowym prokurator jest stroną i nie ma żadnych uprawnień decyzyjnych, zatem jego wpływ na szybkość postępowania jest ograniczony. Podobnie jak inne strony postępowania (oskarżony i jego obrońca, pokrzywdzony i jego pełnomocnik) prokurator może jedynie składać wnioski, zaś decyzja w przedmiocie ich uwzględnienia bądź oddalenia należy do wyłącznej kompetencji Sądu. Również do wyłącznej kompetencji Sądu należy wydanie wyroku orzekającego o winie bądź niewinności oskarżonego.

Zauważyć ponadto należy, że często przyczyną braku możliwości zakończenia postępowania sądowego wyrokiem jest zły stan zdrowia oskarżonych, wynikający z zaawansowanego wieku, wykluczający możliwość ich udziału w czynnościach procesowych.

Duża liczba śledztw długotrwałych wynika ze skomplikowanego i wielowątkowego

charakteru tych postępowań oraz trudności w zgromadzeniu materiału dowodowego. Wydaje się, iż Rada Instytutu Pamięci Narodowej winna mieć świadomość, że dotarcie do dokumentacji archiwalnej, znajdującej się nie tylko w archiwum IPN ale również w archiwach zewnętrznych, w tym zagranicznych, czy też ustalenie aktualnego adresu zamieszkania świadka w oparciu o dane pochodzące sprzed kilkadziesiąt lat jest czasochłonne i pracochłonne.

Problem postępowań długotrwałych występuje nie tylko w oddziałowych komisjach, ale również w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Ze sprawozdania Prokuratora Generalnego wynika bowiem, że w 2013 r. w Prokuraturach Apelacyjnych zarejestrowano 48, zaś w Prokuraturach Okręgowych 37 spraw trwających ponad 5 lat.

Przedstawiając powyższe dane Prokurator Generalny wskazał, iż rzeczywiste przyczyny długotrwałości prowadzonych postępowań w przeważającej mierze miały charakter obiektywny i należały do nich:

- szeroki zakres podmiotowy i przedmiotowy postępowania, jego skomplikowany i wielowątkowy charakter, z czym wiąże się obszerność materiału dowodowego,
- pracochłonność realizowanych czynności dowodowych oraz konieczność uzyskiwania obszernej dokumentacji księgowej, podatkowej, bankowej itp.,
- długotrwałe oczekiwanie na opinie biegłych różnych specjalności (zwłaszcza z zakresu badania pisma ręcznego, rachunkowości i finansów, fonoskopii, informatyki) oraz na zakończenie kontroli skarbowych,
- konieczność zawieszenia postępowania z uwagi na niemożność ustalenia miejsca pobytu podejrzanego oraz istotnego świadka w kraju i za granicą, realizacja procedur poszukiwawczych oraz procedur związanych z wydaniem ENA,
- skierowanie wniosku o dokonanie czynności w drodze międzynarodowej lub krajowej pomocy prawnej i oczekiwanie na jego realizację,
- długotrwała analiza materiałów z kontroli operacyjnej, odtwarzanie zapisów bilingów i konieczność wykonywania czynności w oparciu o materiały niejawne,
- podejmowanie postępowań wcześniej umorzonych,
- długotrwałe rozpoznawanie środków odwoławczych w sądach.

Znakomita większość tych przyczyn występuje również w praktyce oddziałowych komisji, za wyjątkiem analizy materiałów z kontroli operacyjnej. Na te problemy nakładają się sygnalizowane wcześniej trudności w zgromadzeniu materiału dowodowego dotyczącego zbrodni sprzed kilkadziesiąt lat.

Żadnych racjonalnych podstaw nie znajduje zarzut nieuzasadnionej przewlekłości postępowań. Sposób prowadzenia postępowań był bowiem przedmiotem skarg stron, składanych w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub

nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. nr 179, poz. 1843, z późn. zm.) i tylko w jednym przypadku Sąd uznał skargę za zasadną, jednakże orzeczenie zobowiązało prokuratora do wydania decyzji końcowej, nie przyznano natomiast pokrzywdzonemu żadnej sumy pieniężnej tytułem rekompensaty. Na marginesie tylko zaznaczyć należy, iż w tej sprawie prokurator nie był zawiadomiony przez Sąd o terminie posiedzenia, w związku z czym nie miał możliwości przedstawienia swojego stanowiska i jego obrony. Zarzut braku odpowiedniej wiedzy historycznej prokuratorów Komisji Ścigania i niekorzystania przez nich z pomocy historyków zatrudnionych w IPN nie został poparty żadnymi przykładami, w związku z czym nie sposób się do niego odnieść. Można jedynie wskazać, równie ogólnie jak uczyniła to Rada IPN, że prokuratorzy w szerokim zakresie korzystają z pomocy historyków – specjalistów zatrudnionych w oddziałowych komisjach, bez ich pomocy bowiem wyjaśnienie okoliczności szeregu zdarzeń nie byłoby możliwe.

Za całkowicie chybione Zgromadzenie uważa stanowisko Rady IPN o braku właściwej oraz czytelnej dla opinii publicznej reakcji prokuratorów IPN i nieobjęcie przez nich śledztwem działań na cmentarzu przy ulicy Wałbrzyskiej w Warszawie, zmierzających do poszukiwań nieznanymi miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego.

Zgromadzenie uważa, że na gruncie obowiązującego porządku prawnego każdy przypadek odnalezienia szczątków ludzkich poza oficjalnie istniejącymi grobami uzasadnia przypuszczenie przestępnego spowodowania śmierci i zgodnie art. 304 § 2 k.p.k. rodzi prawny obowiązek niezwłocznego zawiadomienia o takim fakcie prokuratora lub Policji.

Pamiętać jednak trzeba, że nie każde szczątki ludzkie są szczątkami ofiar terroru nazistowskiego albo komunistycznego, a nadto, że w momencie ich odnalezienia zazwyczaj nie ma możliwości niezwłocznego określenia czasu i okoliczności zgonu. Zgodnie z zasadami regulującymi właściwość organów, w takich przypadkach właściwa jest jednostka organizacyjna prokuratury powszechnej. Dopiero w przypadku, gdy w toku postępowania ustalone zostanie, że sprawa należy do organu o właściwości szczególnej (prokuratury wojskowa albo Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu) sprawa może być przekazana temu organowi.

Przekazanie omawianej sprawy Komisji Ścigania uzasadnione byłoby zatem dopiero wówczas, gdyby ustalono, że zgon ofiary nastąpił w okresie pomiędzy 17 września 1939 r. a 31 sierpnia 1990 r., w wyniku działania, które należy uznać za zbrodnię komunistyczną, nazistowską lub inną określoną w art. 1 ustawy o IPN, o właściwości Komisji nie może bowiem przesądzać fakt odnalezienia szczątków przez pracownika Instytutu Pamięci Narodowej w ramach prowadzonego programu badawczego.

O słuszności decyzji podjętej w omawianej sprawie przesądza fakt, iż postępowanie prowadzone przez Prokuraturę Rejonową Warszawa – Mokotów zostało umorzone, a dokonane w jego toku ustalenia nie uzasadniały przekazania sprawy prokuratorowi IPN, bowiem szczątki ludzkie odnalezione w trakcie prac badawczych Instytutu nie zostały

uznane przez prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów za szczątki ofiar zbrodni komunistycznej. Z ustaleń postępowania wynikało, że szczątki te nie nosiły obrażeń wskazujących, iż zgon nastąpił w wyniku działania osób trzecich, ponadto zostały one pochowane w latach 50 i 60 ubiegłego wieku, a więc po upływie okresu w którym dokonywano potajemnych pochówków na cmentarzu przy ul Wałbrzyskiej w Warszawie (lata 1945 - 1948).

Dlatego też działanie Dyrektora Głównej Komisji w omawianej sprawie Zgromadzenie ocenia jako prawidłowe i zmierzające do zabezpieczenia materiału dowodowego dla przyszłego śledztwa.

Zgromadzenie zauważa również, że uwagi dotyczące powyższej sprawy, jak i zawarte w punktach 3 - 5 uchwały Rady Instytutu Pamięci Narodowej zalecenia dotyczące decyzji kadrowych istotnie wykraczają poza zakres kompetencji Rady, określony w art. 23 ust. 2 pkt 4 i 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej.

W tym zakresie odwołać się należy do stanowiska Prokuratora Generalnego, wyrażonego w piśmie z dnia 8 lutego 2013 r., sygn. PG VII G 0287/18/12. Analizując zagadnienie prawne przedstawione przez Dyrektora Głównej Komisji Prokurator Generalny stwierdził między innymi, że „zgodnie z regułami języka polskiego przez politykę instytucji należy rozumieć sposób i zakres jej działalności zmierzających do osiągnięcia określonego celu”, jednakże ocena prawidłowości i rzetelności działań poszczególnych prokuratorów prowadzących postępowania w konkretnych sprawach nie wydaje się mieścić nawet w najszerzej rozumianej polityce ścigania przestępstw.

Również decyzje kadrowe, w tym dotyczące liczby prokuratorów pionu śledczego IPN, zastrzeżone przez ustawę do kompetencji Prezesa Instytutu Pamięci i Prokuratora Generalnego, nie mieszczą się w zakresie oceny polityki ścigania ani też rekomendacji co do podstawowych kierunków działalności śledczej.

W ocenie Zgromadzenia rozwiązywanie problemów kadrowych Biura Lustracyjnego kosztem Komisji Ścigania nie znajduje żadnego uzasadnienia. Obydwa piony powinny mieć zapewnioną możliwość faktycznej realizacji zadań nałożonych przez ustawę i winny być traktowane równoprawnie i równorzędnie.

Zgromadzenie zauważa, że realizacja zaleceń Rady IPN doprowadzi w krótkim czasie do istotnego ograniczenia działalności Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a w perspektywie do zaniechania, ze względu na ograniczenia faktyczne, prawnokarnego rozliczenia wielu zbrodni popełnionych przez funkcjonariuszy systemów totalitarnych. Pamiętać bowiem należy, że niezależnie od konieczności prowadzenia postępowań, zainicjowanych wpływającymi na bieżąco zawiadomieniami o popełnieniu zbrodni nazistowskich i komunistycznych, na prokuratorach oddziałowych komisji ciąży również obowiązek zakończenia ponad 3500 śledztw w sprawach o zbrodnie nazistowskie, ujawnionych w procesie skontrum spraw pozostałych po byłej Komisji Badania Zbrodni

przeciwko Narodowi Polskiemu. Wiele z tych postępowań jest obszernych i wielowątkowych, a ich zakończenie zgodnie z wymaganiami procedury karnej i ustawy o IPN wymaga znacznego nakładu pracy. Równolegle prowadzona jest analiza spraw o uznanie za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w wyniku której ujawniane są kolejne przypadki zbrodni komunistycznych. Liczba spraw już przeanalizowanych, jak i pozostałych do analizy, również sięga kilku tysięcy.

Od kilku lat widoczny jest proces zmniejszania się liczby prokuratorów pełniących służbę w Komisji Ścigania, obecnie faktycznie pełni służbę 81 prokuratorów. Aktualna obsada kadrowa niektórych jednostek już obecnie wyklucza możliwość sprawnego prowadzenia wszystkich postępowań będących w toku i zakończenia w dającej się przewidzieć przyszłości śledztw ujawnionych w toku skontrum i analizy spraw o uznanie za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Przykładowo wskazać należy, że w Oddziałowej Komisji w Łodzi pierwotnie pracowało 8 prokuratorów, zaś obecnie w tej jednostce faktycznie pełni służbę 3 prokuratorów. W Oddziałowej Komisji w Rzeszowie pierwotnie pracowało 7 prokuratorów, aktualnie pełni służbę 4 prokuratorów, z których jeden zbliża się do wieku uprawniającego do przejścia w stan spoczynku.

W obecnej sytuacji brak możliwości uzupełniania stanów kadrowych i dalsze ich ograniczanie, zgodnie z zaleceniami Rady IPN, doprowadzi do paraliżu działalności Komisji Ścigania i braku możliwości realizacji zadań wynikających z ustaw i wiążących Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych.

II

Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwraca się do Dyrektora Głównej Komisji o przedstawienie uchwały:

1. Prokuratorowi Generalnemu;
2. Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej;
3. Przewodniczącemu Rady Instytutu Pamięci Narodowej.

III

Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwraca się do Dyrektora Głównej Komisji o zamieszczenie punktu I niniejszej uchwały w sprawozdaniach z działalności Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu za rok 2014, składanych Prokuratorowi Generalnemu i Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej.

IV

Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwraca się do przedstawiciela prokuratorów IPN w Krajowej Radzie Prokuratury do przedstawienia uchwały Rady Instytutu Pamięci Narodowej nr 7/14 z dnia 2 października 2014 r. oraz niniejszej uchwały na najbliższym posiedzeniu KRP.

V

Zgromadzenie Prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwraca się do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej o:

1. Niezwłoczne opublikowanie punktu I niniejszej uchwały na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej oraz o zamieszczenie przy tejże uchwale linku do uchwały Rady Instytutu Pamięci Narodowej nr 7/14 z dnia 2 października 2014 r.;
2. Zamieszczenie uchwały Rady Instytutu Pamięci Narodowej nr 7/14 z dnia 2 października 2014 r. oraz niniejszej uchwały Zgromadzenia w sprawozdaniach Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej za rok 2014.

PRZEWODNICZĄCY
Dyrektor
Głównej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Zastępca Prokuratora Generalnego
dr Dariusz Gabrel

PROTOKOLANT
Prokurator Głównej Komisji
Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Robert Kopydłowski